

ప్రేమలేఖ

“కన్నీటికలం”

“వెళ్ళొస్తాను క—” అని బండెక్కావు నువ్వు. నిశ్చిహ్నతయ్యాను నేను. నిజమేనా నువ్వెళ్ళిపోవడం? ఏదో కలకామాదదూ? గుడ్డాన్ని కొరడాతో ఒకటి గట్టిగ కొట్టి, కులాసాగా ఈలవేస్తూ భయంకరంగా బండి చక్రాల్ని చప్పుడుచేస్తూ నిన్ను తీసుకుపోతూ వుంటే, నా హృదయం ఏదో చెప్పలేని ఆ వేదనతో చాల బాధపడింది. ఎందుకీబాధ? నువ్వెవరూ? యితకుముందు ఎందుకు చెప్పలేదు వెళ్ళివస్తానని? ఆ పదాల్లో కంత Pathos ఎల్లావచ్చింది ఇప్పుడు? నాకంత Tragic గా వినపడ్డాయ్యేం అవి:

నెల్లాకైనా కాలేదు నీతో పరిచయమై. ఎంత గాఢంగా పెనవైచుకుంది! జన్మ జన్మాలనుంచీ ఇద్దరమూ కలిసి ప్రపహించామావిశ్వప్రేమలో. నువ్వెళ్ళిపోయింది నిన్నరాత్రేకదూ? ఎన్నాళ్లో ఆయిపోయినట్టుంది! నా ఎడారి జీవితంలో బయో సెన్ లాగా వచ్చావ్, మెరపులా మెరిసి మాయ మయ్యావ్. “మళ్ళివస్తాను” అని అన్నావుగాని ఎన్నాళ్ళకో! తిరిగివచ్చినా ఇప్పుట్లల్లా వస్తావా? ఎల్లావ ప్రేమాత్రం ఏం? నీకత్వం ఏం మా తరుదా! ఇప్పుట్లా నువ్వరా లేకపోయినా, నీకత్వం ఏమీ మారకపోయినా నా జీవితం భగ్నంఅయితీరు కుంది. ఇంకా ఆవడమేమిటి! అప్పుడే ఆయి పోయింది:

లోకంలో నాకు తెలిసినవన్నీ భగ్నమైనవే చివరికి ఈ ప్రేమకూడ అదే అవుతుంది! అన్నిటికీ ఆధారమైన జీవితమే భగ్నమైనప్పుడు కక్కనవో లెక్కా!

అప్పటికీ ఈ భగ్నజీవికి ఆనందమే. ఏమీ అంటే బాధపడిందికీ ఓ హృదయం వుందికనుక! నాది లోకంలాగు.

“వలపుతీసివరుగని వట్టి రాతిగుండె”కాదు, లోకంలాగు నాకు ఏన్నో నాల్కలులేవు. వున్న ఒక్కదాన్ని దూషించను.

నాకు తెలుసు నువ్వు నాకు అందవని అందని వ్యరని. ఎందుకా అంటే ఎవరికీతెలీదు. తెలిసీకూడ

ఎందుకుబాధపడ్డావు అంటుందిలోకం. ఆ ప్రేమలతను నా హృదయంనుంచి తృంచేసికోలేను. ఏమీ అంటే.

“వలపెరుంగక బ్రతికి కలికి మురిసేకంటే, వలచివిఫలమొంది విలసివడేయరా!”

జబ్బులో బాధపడ్తోవుంటే ఓ నాడు రాత్రి వచ్చావు నువ్వు చూపుల్లో పలవరించుకున్నాం. అంతే! ఆపట్టుంచీ మెరుపు ఉరుముల్లా ఇల్లంతా నాట్యంచేశాం.

అందరొచ్చారాపెళ్ళికి! అందరు తిరుగుతున్నారా! వీడుల్లో! అందర్లోకి నన్నాకర్షించింది నువ్వే! మరి నీలో ఏం ప్రత్యేకతవుంది అని కరిచి ప్రన్నీవే నే చెప్పలేను.

నా హృద్విజ్ఞానో ఏవో తంకల్ని మీటావు ఆ ఒక్కచూపుతో! అని ప్రకృతి ప్రణాంక సంగీతాలతో సృతికలిసి నా బాధకి శాంతిని పాదాయి. ‘హాయ్’ అంది హృదయం. ఆ సంగీతసృతులు నా హృదయంలో సృతిపథంలో, ఈనాటికీ నాట్యం చేస్తోనే వున్నై ఎప్పటికీ వున్నై.

ఈ సృతి సృతులే ఇప్పుడు హాయికి బదులుగ మృతబాధని కలిగి ఘ్నన్నై!

మరేమిదో! మనిద్దరి స్నేహబంధం ఎల్లాంటిదో! లోకంలో తక్కినవారి మీదవుండే స్నేహభావం, నీమీదవున్న స్నేహభావం—రెండూ వేరు ఒకటికావు! నీమీదవున్న స్నేహన్నే ప్రేమ అంటాను. ఈ ప్రేమనే ఇంకోరీమీద నిలపలేను.—ఎంత ప్రయత్నించినా నిన్నుకాక ఇంకెవరన్నా జీవితమంతా సీదగా వుండుకోవాలని ఆ దేముడే ఏదీ నిర్ణయిస్తే, నా హృదయానికి ఆ శక్తిలేదు! ఇదే ఆశ్చర్యం. ఎందుకు చూపలేను ఆ ప్రేమను ఇంకోరీమీద! నీకూ నా ప్రేమకు ఏం స్నేహం!

“నల్లపాపల నడుల్లోను నవ్వుతోన్న జీవజ్యోతి.

నీ సుదుటి మధ్యాన కుంకుమ రేఖయై, నాట్యమాడింది!” ఆ మనకచీకట్లో, ఆ కుంకుమరేఖనీ, కళ్ళల్లో ఆ జ్యోతిసీ చూస్తూ నా హృదయాన్నే ఆర్పించాను. హృదయంతోపాటు ఇంకేమిచ్చానా అనేదే సంశయం. చలంగారే చెప్పలేక పొయ్యారు! నేనేపాటి! అందుకే కామోసు ఇంకెవ్వరికీ నీ కిచ్చింది ఇవ్వలేకపోతున్నాను. నీమీద నాకున్న గౌరవం ఇంకెవ్వరిమీదా చూపలేకపోతున్నాను.

నువ్వున్నన్నాళ్ళూ ఇల్లంతా నవ్వుల్లో. పాటల్లో నాట్యంచేసేదా! చిన్నపోయింది ఇల్లు. నాకేకాదు అందరికీ కష్టంగా వుంది!

ఇంటినిండా దీపాలు వెలుగుతున్నా ఇల్లు చీకటిగానే వుంది!—నా కళ్ళకి! ఇంటిని మింగే అంత మనుష్యులున్నా ఇల్లు కూన్యంగానే వుంది. ఇల్లా, పెరదూ! కుర్చీ, స్టాండా; అద్దం, దువ్వెనా; కప్పలు, భరిణా; బావురుమని ఎవరికీ వినబడకుండా ఏడుస్తున్నై నాతోపాటు!

పోకాకీ, అ—కీ, కష్టంగా లేదుకాని, నువ్వు లేకపోవడమే ఎంతో ఇష్టంగా వుంది! ఎందుకా! నువ్వు, నేనూ, కలిసి తిరుగుతే ఆలనికేదో భయం! బాధ! ఇప్పుడల్లాంటి దేమీ లేదుకనుక హాయిగ గుఱులు కొట్టొచ్చు!

బ్రతుకంతా పాటలుపాడే నిన్ను చూడగానే ఘోకాముఖం మూడుమూళ్ళు పొడిగింది మూగియై పూరుకుంది! దాన్నడిగేవారే లేరు పాపం! ఇప్పుడు మాత్రం నాక్కాలావా! ఎప్పుడూపడ్డు! దాన్నెవరూ అడక్కపోయినా, నువ్వు లేదనేదానికి సంతోషం. ఎందుకూ అంటావా; ఎందుకూ ఏమిటి! ఓర్వలేని తనం ఘోకాకూడ! ఇప్పుడు తను నిర్వయంగా కేకలెయ్యొచ్చు కద అని దైర్యం!!

వి—పాపం! నేనున్న చోట్లల్లా తిరుగుతూ, అన్న మాల్లన్నిటికీ నవ్వుతూ వుంటుంది! ఆమె అంటే నా కనహ్యాం కాదుగాని, అయిష్టం! ఎం

దుకో నాకు తెలియదు. అవును విజయం! ప్రకృతిలో వికసించిన ఎన్నో కుసుమాల్లో ఆమెకూడ ఒకటి! ఈ కుసుమానికి వాసనలు లేవనికాదు.— నా హృదయాన్ని పరిమళించడం లేదు అని!

కొండల్లోకి పొయ్యాడు సూర్యుడు. నిత్యం జరుగుతోందే ఇది. ఐనా ఇవాళ నాగుండె ఎందుకో మండిపోయింది ఆ దృశ్యాన్ని చూస్తో వుంటే, ఆ క్రోధంలో, ఆవేదనలో, నా హృదయం!

చీకటి వీడిన దాదిగ
ననువీధకనా వెంటనడచివచ్చి.
నను నవ్వించి,
కవ్వించి,
లాలించి,
పాలించి;

అరరే!—
ఏమిటికి
అరిపోతున్నావ్!
ఓ సూర్యుడా!
అని రోదించింది;
వెంటనే కదులు!
"పళ్ళిమాళా మేఘ పటలాచలముల
ముద్దిప్రాధ్న రేవటియూదయమ్ము కొఱకు!"
అని మాత్రోగారు;

ఆ సంజెంతాయి ఆకాశానికి, లోకానికి కాదు అనంత ప్రకృతినే నూత్న శోభల్ని, శాంతుల్ని, కలిగించింది. లోకంలోని చీకట్లని చంపే అడులు దస్త్రమిస్తేనే గాని, ఈ శాంతిశోభలు వెలగలేవు!! నవ్వుతూనే లోంచి ఉదయించాడు శశాంకుడు, సంజ చీకట్లను వెలిగిస్తూ. ఏదో మాటల్లో నేను చెప్పలేని మాదుర్యం, హాయిగ అనుభవించాను అదృశ్యం చూసి.

సూర్యాస్తమయానికి దుఃఖించనా, లేక చల్లని చంద్రుడు చల్లై చందనాల్నే అనుభవించనా; పోయిందానికి ఏడుస్తూ కూర్చుంటే వున్నదీ ఎగిరిపోయా! ఎంతనేవు కూర్చుంటుంది వెన్నెల" అన్న అరుణమాటలు ఎక్కణ్ణుంచో వినపడ్డాయి గుడిమెళ్ళో గంటల్లాగు!

వెన్నెలనుభవించాలని నా హృదయానికి ఆ కత్తివుంది కాని, అందుకు కత్తిలేదు; ఎందుకో

వీకు తెలుసుగా! ఐనా ఆ వెన్నెలే నన్ననుభవిం ప్రోంది!

నీషోరన హోరుని విందో, జాబిల్లిని చూస్తో వుంటే నా హృదయాన్ని తియ్యనిమంటలు తాగాయి. మానవ హృదయం మధుకీల సుమీ; రాబందొకటి ఆకాశాన జాబిల్లి తోపాటు తిరుగుతూ నన్ను తోకొట్టింది. జాబిల్లికి,

రాబందుకీ,
వుంది కాని
లోకం ఏల్లికి
లేదు జాలి!

వెన్నెల కుసుమాన్నీ, అందాల భరిణనీ చూడంగానే తన నలంకరించాలని అభిలషిస్తుంది. మానవ హృదయం. తన జీవితమంతా ఆ సువాసనల్లో, ఆ రేఖల్లో, అంతరించిపోవాలని ఆశపడుతుంది. ఈ కుసుమం, ఆభరిణ, ధూళిలో మిళితమైపోతే పొంగి పొర్లి రోదిస్తుంది. ఆవేదనతో ఎద బద్దలవుతుంది, ఆ కుసుమం, ఆభరిణ తన గృహాన్నలంకరించనప్పుడు కృంగిపోతుంది. హృదయం: కుమిలిపోతుంది! ఆప్పటికి ఆ ప్రేమను మాత్రం మాడ్చుకు; వాడ్చుకు! తనజీవి తాన్ని మాత్రం అబాధ వీడ్చేస్తో వుంటుంది. కాలేస్తుంది కూడ!

ఆ కుసుమం, ఆభరిణకోసానికి జీవిత సర్వస్వమూ అర్పిస్తాడు. ఇంత త్యాగం ఎందుకూ అంటే స్వార్థం కోసానికే; ఇదే ఆశ్చర్యం! అంతటిదన్న తమైన స్వర్గోద్ధానంలో వికసించే ప్రేమకుసుమం కూడ స్వార్థానికేనా; నేను కోరినా ఆ కుసుమం ఇంకోరి ఇంట్లో మెరుస్తే నాహృదయం ఆశాంతిలో ఎందుకు కాలిపోతుంది! స్వార్థమేకదూ! ఓర్వలేని తనమేకదూ! మరి ఈ జీవనవ్యలేదు! అల్లా వాడి పోవలసిందే! ఆ కుసుమం ఏ ఇంట్లో మెరుస్తే అక్కడ వెలుగురేఖల్ని, వాసనల్ని వెదజల్లుతూ వుంటుంది, వున్న నాలుగు నిమిషాలూ నవ్వుతుంది. అంత నవ్వుతూన్నా ఆ నవ్వులలో ఏదో తీరని వేదన వుండేమా అని జాలిపడి చేనేది లేక దాదపడ్తుంది గుండె; వువ్వులైంత నలిపేసి నా నవ్వుతునేవుంటైకదూ, — సువాసనల్ని జల్లుతూ!!

నువ్వున్నప్పుడే కటక్ వెళ్ళాను. కాని అక్కడి సంగతులేవి—చెప్పలేదునీకు. ఇద్దరూ కలిసి వుండగ చూసి మళ్ళీ ఆ—ఏమంటాడో అన్న భయంతో! అతనంటే నాకు భయంలేదుకాని అనవసరంగా అతనికి బాధకలిగించి క్రోధం తెప్పించడం మెఠుకు; ఏదో Sentimental పోనిద్దూ!

కటక్ లో అన్నీ colleges. మల్లెవువ్వులన్నీ తెల్లగ వుండైగాని నిర్మలంగా వుండవు! పరిమళాల్ని పాడవు! వీల్లలు పాలిటిక్కోల్ లైఫ్ సిస్టెండ్ చేస్తారేగాని, మరేమీ ఆక్కడేడు వాళ్ళకి. అక్కడక్కడా Oldpalaces; ఇంటంటా cold rasagullas.

"చిత్రగుప్త" తప్పితే మరే పత్రికాకూడలేదు అక్కడి తెలుగుసోదరులు.

నన్నుగా. పొడగ్గా, సిల్కలాల్ని వేసుకుని బీడీ వీలుస్తున్న ఓ అతను కళ్ళద్దాల్లోంచి నన్ను చూశాడు. ఎవరు ముందుమాట్లాడామో నాకు జ్ఞాపకంలేదుకాని, ఇద్దరమూ మిత్రులమయ్యాం. అతనికి నువ్వు తెలుసునట! అందుకే నాకు మరింత దగ్గరయ్యాడు అతను! వీ అందాన్ని మెచ్చుకుంటూ ఎంతో చెప్పాడు 'నాకు నవ్వువచ్చింది! అసూయా కలిగింది. రెండిట్నీ నెట్టేసి, గౌరవం, హృదయసౌధాన్ని ఆక్రమించుకుంది.

ఇంట్లో అందరితోపాటు అతనికి మ సూచిక మొచ్చిందిట! ప్రాణంమీదికివచ్చై భయపడి చివరి సారి సోదరిని చూసిపోదమని పంకజని—వీనేస్త్రమట!—రమ్మని రాశాడు. గుమ్మంలో ఆమెకాణు వెలగ్గానే, మసూచికం మాయమయింది. కాని ఏం కర్మమో! అందరిరోగమూ, బాధా, ఆ యవ్వన కుసుమంలో క్రిక్కిరిసిపోయింది! పాపం నలిపేసింది! ఆప్పటికి నవ్వుతూనే రాలిపోయింది ఆమె!! పెళ్లైందికదూ ఆ కుసుమానికి! అనా ప్రూంథగానే అరిపోయిందిట జీవితం! ఆమె జీవితం లో ఆశాంతిగాని ఆవేదనగాని అనుభవించలేదట! విశ్వవేదనలో ఆనందమయకుసుమాన్ని చూడలేక, మృత్యువు తప్పచేసింది! పాపం! ఆ భగవత్—పోరంటోకలాగ అగుచిస్తాడు గానీ!—అతని గుండెని లోకం ఎంత వీకేసింది! ఆమెను రమ్మని కోరింది అతనేనట!—మృత్యుస్వరూపంలో! ఆ నాడు చెట్టునున్న మల్లివువ్వుని కోసి, వాసనన్న

